

## ตำนาน การเข้าสับ เข้าคืบ เข้าสะกดกรรมฐาน

การเข้าสับ พระปิติ ๕ พระยุคล ๖ สุขสมาธิ ๒ พระราหูลเถรเจ้า ทรงศึกษากับพระสารีบุตรเถรเจ้า องค์พระอุปัชฌาย์ ครึ่งทรงบรรพชาเป็นสามเณร เพื่อให้จิต คล่องแคล่ว ขำขันขำนาญ

การเข้าสะกด พระปิติทั้ง ๕ พระยุคลทั้ง ๖ สุขสมาธิ ๒ ประการ พระราหูลเถรเจ้า ทรงเป็นต้นแบบ กล่าวคือ สัทธินาหาริกของ พระราหูลองค์หนึ่ง กำลังนั่งบำเพ็ญภาวนาอยู่ ขณะนั้นบังเอิญเกิดมีกิ้งก่าแมงหัดตกลงสู่พื้นมีเสียงดังเกิดขึ้น พระภิกษุสัทธินาหาริกของ พระราหูลเถรเจ้า กำลังบำเพ็ญภาวนาอยู่ก็สะดุ้งตกใจเล็กน้อย จิตก็ตกจากสมาธิ พระราหูลเถรเจ้าเห็นดังนั้น ทรงทราบได้ทันทีว่า กุลบุตรที่มีจิตใจกล้าแข็งก็มี กุลบุตรที่มีจิตใจอ่อนไหวต่อเสียงก็มี ครั้นได้ยินเสียงดัง อันเป็นเสียงหนามต่อสมาธิเกิดขึ้น ผู้มีจิตอ่อนไหว จิตจะตกจากสมาธิทันที

กาลต่อมาพระราหูลเถรเจ้า จะทรงทดลองสะกดสมาธิจิต ของพระภิกษุสัทธินาหาริกขึ้น โดยใช้ไม้เคาะให้เกิดเสียงดังขึ้นขณะ ภิกษุสัทธินาหาริกนั้นกำลังเดินจิต ในพระปิติทั้ง ๕ พระยุคลทั้ง ๖ พระสุขสมาธิ ๒ ประการ เมื่อได้ยินเสียงไม้เคาะสะกด ให้เลื่อนปิติ ยุคล ๖ สุขสมาธิ ๒ ทีละขั้น จนจิตนั้นไม่สะดุ้งสะเทือนต่อเสียง เป็นจิตที่ทนต่อเสียง มีจิตเข้มแข็งขึ้นเป็นลำดับ

การเคาะไม้สะกดมีมาจนถึง การสังคายนาครั้งที่ ๓ จึงเปลี่ยนมาใช้ลูกดินเผา ทิ้งลงในบาตรดินเผาให้เกิดเสียงแทน ใช้มาจนถึงยุคทวาราวดี ถึงสมัยสุโขทัย จึงเปลี่ยนมาเป็นลูกตะกั่วสะกดแทน

ต่อมาพระมหาเถรนามว่า แก้ว นำลูกสุกตมาจะรูตรงกลางเสียบไม้ ปักกับเทียนเป็นระยะ วางเทียนที่ติดลูกสะกดไว้ บนไม้ตีนกา นำไม้ตีนกาวางบนบาตร จดเทียน ไฟไหม้เทียนลามมาถึง ไม้เสียบลูกสะกดอยู่ ลูกสะกดตกลงบาตรดินมีเสียงดัง ผู้เข้าสะกดสะดุ้ง ลูกต่อๆมาตก ไม่สะดุ้ง ทนต่อเสียงมีจิตกล้าแข็ง จิตไม่ตกจากสมาธิ วิธีนี้ใช้เรื่อยมาจนถึงสมัยอยุธยา รัตนโกสินทร์ ถึงปัจจุบันนี้ ส่วนมากสถานที่เข้าสะกด จะใช้เวลากลางคืน สะกดในป่าช้า เพื่อสะสงบความกลัว สงบความสะดุ้งของจิต